

KUSTBON

Tidning för svenskarna i Estland.

Femte årg. N:o 1.	Prenumerationspris. 1 månad Mr. 15:-- I Sverige: 1 månad Kr. 0:75 I Finland: 1 månad Fmk 1:50	Utkommer varannan onsdag. Redaktion: N. Blees, Riddaregatan 3 Reval. Einar Bäck. (ansv.), Kristinestad.	Annonspris. 3 mk pr mm. I Sverige: 10 öre pr mm. I Finland 50 penni pr mm. För annons, som införes 10 eller flera ggr, räknas 20% rabatt.	11 jan. 1922.

Till Kustbons läsare.

Vi tillönska alla våra läsare ett gott nytt år! Som ni se. utkommer tidningen. alltså även 1922. Det är femte årgången, som från och med detta nummer tager sin början. Svårigheter, stora svårigheter, har den lilla publikationen under de gångna åren haft att kämpa med. Mången gång såg det mycket mörkt och hopplöst ut, så att vi flera gånger t. o. m. tänkt upphöra med tidningen, men Riksföreningen för svenskhetens bevarande i utlandet har alltid kommit som en räddande ängel och stärkt vår kassa, så att vi kunnat fortsätta och nu även börja en ny årgång. Tidningen tryckes tills vidare i Finland. Det är i många avseenden nyttigare för oss. Av olika skäl, icke minst att postgången nu under vintern är klen, utgives tidningen till en början endast två gånger i månaden. Men vi hoppas, att läsarna till fullo förstå oss och ha överseende med oss. Att helt upphöra med Kustbon är icke tänkbart. Det är det enda organet vi estlandssvenskar har där vi kunna nå alla, mötas och tala med varandra. Att likvidera Kustbon vore detsamma som att på en gång avskära alla trådar, som före-

nat oss. I vårt arbete för folkets höjande i ett eller annat avseende äro vi i stort behov av detta lilla blad, som också över allt uppskattats. Kustbon vill förena alla estlandssvenskar, lära oss känna och älska alla våra svenskbygder, följa våra svenskar över allt i kampen för kultur och bildning samt kampen för tillvaron, men också göra vår lilla stam känd för övriga svenskar i världen. Kustbons betydelse är, som läsarna se, stor. Bistå oss därför i detta arbete, som vill gagna oss alla, hela det svenska Estland! Du kan göra mycket. Du kan prenumerera på tidningen för dig själv och även för någon av dina vänner, som är borta. Uppmana även din granne att prenumerera på tidningen samt meddela oss då och då nyheter från din hembygd. Vidare bör du annonsera i Kustbon. Det kostar icke så mycket men gör ändå tidningen mer intressant, tillför dess kassa ett välbehövt tillskott.

Det är med de bästa förhoppningar om ett välsignelserikt arbete i fortsättningen vi härmed anmäla Kustbon 1922 och tillönska våra läsare ett gott nytt år!

Reval i januari 1922.

SVENSKA SKOLANS I REVAL BARNFEST.

Liksom alla förgående år, så länge skolan i Reval existerat, ägde också nu till jul en barnfest rum den 20 dec. Alltid, då svenskarna i Reval vilja anordna några små festligheter, är lokalfrågan den svåraste att lösa, så också denna gång. Men med god vilja, gick det dock. Festen ägde rum å den svenska skolans nuvarande lokal Nygatan 15. Kl. 6 på eftermiddagen samlade sig ett stort antal barn med deras anhöriga fulla av förväntan, vad som komma skulle. Och deras förhoppningar blevo ej besvikna. Programmet var väl valt. Först kommo julsånger som klungo vackra och fulltoniga. Därefter deklamation: „Tomten” av V. Rydberg. Därvid var det ett nöje att konstatera, att den unga flickan, som deklamerade, uttalade sin svenska särdeles tydligt och rent. Så kom festens höjdpunkt, ett teaterstycke i 3 akter „Julvakan”. De medverkande gjorde sitt bästa och lönades med varma applåder. Efter styckets slut vidtogo ringlekar och téserving. Till barnen utdelades av prosten Linderstam, svenska jultidningar och böcker. Allt i allom var det en lyckad fest. En kär plikt är det, att härmed uttala ett tack för allt arbete och

möda, som de båda lärarinnorna haft att arrangera allt så bra och trevligt. Tack för allt arbete för den svenska saken!

KYRKOSTÄMMA I REVAL.

Revals svensk-finska St. Mikael's församlings allmänna stämma den 15 januari 1922 kl. 12 å Riddaregatan 3 för val av 5 kyrkorådsmedlemmar jämte kandidater, kassaredovisning för det gångna året samt budgetuppställning för 1922.

ORMSÖ.

Den 28 dec. hölls å härvarande prästgård auktion till förmån för Birkas folkhögskola. Rektor Kaleb Andersson, konsulent Erik Green samt lärarinnan Signe Flytström hade haft vänligheten infinna sig till auktionen. Sedan ordf. Häggblom hälsat alla välkomna och Modersmålets sång sjungits, höll rektor Andersson ett med spant intresse åhört föredrag om skolans uppgifter. Talaren gjorde små jämförelser mellan skolorna här och i Sverge, framhöll nödvändigheten av att även Estlands svenskar offrade mera på sitt skolväsende. Ty esterna arbetade med största energi på sitt skolväsendes förbättrande och fara vore, att vi svenskar kunde förlora rättigheten att bestämma över våra skolor, om vi inte vill och kan sköta desamma.

Själva försäljningen räckte i tre timmar och inbragte den nätta summan av över 8,000 Emk ren vinst. Det var Birkas flickornas smakliga bullar, som lämnade den största behållningen. I betraktande av, att i varje by redan förekommit försäljningar till förmån för lokala

behov, måste resultatet ändå anses som gott. Särskilt köplystna voro ungdomar från Kärrslätt, Förby och Rälby. Under försäljningen serverades även kaffe med „kakobre“.

Det var andra auktionen till förmån för Birkas detta år och har Ormsö haft glädjen kunna bidra med något över 20,000 Emk.

Konsulent Green höll sedan föredrag i sitt fack och mottogs det med tacksamt intresse.

Ett uppriktigt tack till alla, som bidragit till försäljningens framgång! Tack till pastor Klasson, som återigen så välvilligt upplåtit prästgården till möteslokal! Tack till ombudsmännen, som släpat ihop varor, tack till de rara flickorna vid serveringen! Tack till folkhögskolans lärare som genom sin närvaro bidragit till framgången! Leve allas vårt Birkast!

Joel N — n.

SKOLORNA.

Julferierna ha räckt till den 9 januari, då undervisningen i skolorna åter vidtog.

TACK!

Härmed frambäres ett varmt tack till de tappra Odinsholmsborna för deras uppoffrande arbete vid bärgningen av passagerare och besättning på den strandade ångaren „Volde-mar“ samt för gästvänligheten mot de skeppsbrutna!

Å mångas vägnar
En av de bärgade.

BREVLADA.

Hjärtligt tack för följande me-

del, ingångna för den i Kustbon N:o 35 omtalade fattiga flickan, som saknar läkarevård:

Hj. Gustafsohn, Uddevalla, Kr. 9:90. Gm. A. Uppström Stockholm (insamling bl. lärarinnorna i Oscarsskolan) 5:20 summa Kr. 15:10.

Redaktionen.

REGERINGEN.

Till kommunikationsminister har utnämnts agraren Ipsberg och till socialminister medlemmen av arbetspartiet Kaarna. Till industriminister ad interim har regeringen utsett den nye kommunikationsministern Ipsberg.

DIPLOMATKÄREN.

Estländska sändebudet i Lettland, Alexander Hellat har utnämnts till utomordentligt sändebud och befullmäktigad minister i Polen.

POLENS REPRESENTATION I ESTLAND.

Det polska officiella bladet Monitor Polski meddelar, att Polens minister i Helsingfors M. Sokolnicki utnämnts också till Polens befullmäktigade minister i Estland med stationsort fortfarande i Helsingfors.

SENASTE RANDSTATSKONFERENS.

Utrikesministrarna i de baltiska staterna konferens den 17 december utarbetade under full samstämmighet instruktioner, enligt vilka en specialistkonferens till slutet av instundande februari skall utarbeta förslag

för handelsfördrag, som avslutas med Ryssland. Konferensen beslöt att de baltiska staternas ekonomiska politik gentemot Ryssland skall utvecklas och koordineras enligt de principer, som framlagts i resolutionerna vid den ekonomiska konferensen i Riga. Slutligen utbyttes åsikter i fråga om dagspolitiken.

DE NATIONELLA MINORITETERNA I ÖSTERSJÖSTATERNA.

Folkförbundsrådet skulle, enligt vad det uppgives, den 10 januari bl. a. behandla frågan om de nationella minoriteterna i Lettland, Litauen och Estland.

ESTLAND OCH ÖSTKARELEN.

Den estländska pressen, särskilt Vaba Maa, visar stora sympatier för karelerna.

Sovjetregeringen har till Estlands sändebud i Moskva överlämnat en protestnot vari påstås, att det i Estland finnes organisationer, vilka obmesörja livsmedel och sanitetsvaror för Fjärrkarelen.

Tjätjerin protesterar i anledning av Estlands understödande av Finlands hänvändning till folkförbundet i den karelska frågan.

JORDREFORMEN.

Arbets- och agrarpartierna ha enat sig om programmet för agrarreformen. Alla gods, som icke tjäna speciella statsändamål, skola före utgången av år 1922 parcelleras.

SÄNKT ESTNISK ÅNGARE.

Den 9 december förliste estniska ångaren Saaremaa vid Kronstadt. Besättning och passagerare, sammanlagt 23 personer drunknade. Lastens värde steg till 20 miljoner mark.

Ångaren avgick den 8 december från Kronstadt följd av en rysk bogserångare Wjuga. Över natten stannade båda båtarna för ankar i närheten av Schwebelvska fyren. På grund av den starka vinden och drivisen drevos ångarna mot minfältet. Wjuga tog Saaremaa på släp och förde den ut på öppet vatten. Senare rammades Saaremaa av Wjuga som gick i full fart.

Från Petersburg ha ingått följande uppgifter om Saaremaas mystiska undergång:

I Petersburg hade ombord på fartyget förts värdeföremål, vilka icke tidigare hade kunnat från landet utföras. Fartyget avgick och låg sedan av okänd anledning en hel vecka i Kronstadt, varpå det fortsatte utan last och sjönk kort därpå. I Petersburg hade man för flera av fartygets passagerare gjort svårigheter så att de icke kunde medfölja. Det förefaller även härav som om fartygets öde hade varit bestämt. Man är tämligen säker på att fartyget blivit utplundrat och sänkt med ombordvarande manskap och passagerare.

Senare meddelas, att en rysk undersökningskommitté konstaterat att ett brott föreligger samt dömt 15 personer av Wjugas besättning till döden.

SMÅNOTISER

— Ett ungdomsförbund. På initiativ av de ungerska högskolornas landsförbund har konstituerats ett ungerskt-estniskt-

finskt ungdomsförbund. I spetsen för detsamma stå statssekreteraren, doktor Julius Pekar samt universitetsprofessorn Josef Szinnyei.

— Den tyska rikshandelsflaggan. Enligt vad som meddelas i tyska tidningar måste alla tyska fartyg vid äventyr av stränga straff från och med 1 januari föra den författningsenliga rikshandelsflaggan.

— Rara fynd. Den interallierade kontrollkommissionen har upptäckt 247 st. 105 mm kanoner gömda i samma fabrik invid Dresden, där tidigare 342 kanoner påträffats.

Utlandet.

FREDSSLUTET IRLAND — ENGLAND KLART.

London, 7 jan. Sinnfeinparlamentet har med 61 röster mot 57 godkänt den irländska överenskommelsen.

I sitt sista andragande framhöll Griffith, att Dail Eireann var medvetet om att 98 procent av det irländska folket var med om fördraget.

Resultatet av omröstningen i Dail Eireann förorsakade sensation. Entusiastiska scener utspelades i Dublin. De ledande männen bland dem, som röstat för ratificering, erhöilo ett stort artat mottagande. De Valera, som också hälsades med bifallsrop, föreföll djupt besviken, t. o. m. bruten. Meddelandena om beslutet mottogos med en stark känsla av lättnad i London.

TJECKOSLOVAKIEN LÄNAR I ENGLAND.

Enligt Prager Tageblatt har ett engelskt bankföretag beviljat Tjeckoslovakien ett 5 miljoner pund stort lån på lång sikt.

Svensk-Finska St. Mikael's
Församlingens röstberättigade medlemmar sammankallas till

allmän stämma

Söndagen den 15 januari 1922, kl. 12.

Riddaregatan 3.

- Dagordning:** 1) val av 5 kyrkorådsmedlemmar och kandidater.
2) kassaredovisning för år 1921.
3) budgetuppställning för år 1922.

Utdrag ur kyrkolagen:

§ 2. I den av församlingsmedlemmar sammansatta allmänna stämman äga alla av båda könen konfirmerade medlemmar, som fyllt 20 år, minst ett år stått i församlingens kyrkobok, ordentligt erlagt sina utskylder till församlingen och som icke berövats valrätten genom de lokala självstyrelse-institutionerna, med rösträtt deltaga.

§ 7. Församlingens röstberättigade medlemmar kunna även själva uppställa kandidater, som svara mot fordringarna i § 8. Ett dylikt skriftligt förslag till styrelsen måste vara försett med 10 underskrifter och inlämnas icke senare än en vecka före valen.

§ 8. Passiv valrätt äger varje församlingsmedlem, som svarar mot de i § 2 nämnda fordringarna och fyllt 25 år.

Å kyrkorådets vägnar:

H. Pöhl,
ordförande.

D. Pettersson,
Sekreterare.

Ingen behöver fara till Neve sågverk!

Billigast och bäst sågas i Rickholtz

vid

Ölbäcks sågverk,

som sättes i gång i januari 1922.